

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/88/2022
Identifikačné číslo spisu:	4417216164
Dátum vydania rozhodnutia:	06.09.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4417216164.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ E. T., narodennej X. L. XXXX, Y. - U. Y., T.. I.. Q. XX, 2/ Y. Č., narodennej XX. E. XXXX, Y. - U.Á. Y., T.. I.. Q. XX, obe zastúpené Advokátskou kanceláriou Timoranská & Štofková, s. r. o., so sídlom v Nových Zámkoch, Pribinova 9, IČO: 36 813 401, proti žalovanému Y. Č., narodenému X. I. XXXX, Y. - U. Y., T.. I.. Q. XX, zastúpenému JUDr. Martinom Kanásom, advokátom, so sídlom v Nitre, Školská 3, o náhradu škody vo výške 2 900,60 eura, o zaplatenie nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/143/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. novembra 2021 sp. zn. 7Co/239/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobkyne 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) medzitýmnym rozsudkom z 24. júna 2019, č. k. 9C/143/2017-279 rozhodol, že základ nároku žalobcov na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy je daný.

1.1. Súd prvej inštancie poukázal na obsah žaloby, ktorou sa žalobkyňa 1/ domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 2 913,60 eura s príslušenstvom, titulom náhrady škody, ako aj povinnosti zaplatiť sumu 2 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a žalobkyňa 2/ sa domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 2 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. V priebehu konania upresnila žalovanú sumu titulom náhrady škody, ktorej sa domáha žalobkyňa 1/ od žalovaného vo výške 2 900,60 eura. Žalobkyne odôvodnili svoje nároky tým, že dňa 4. januára 2017 v obci Y, v mieste bydliska žalovaného v neskorších poobedných hodinách vypukol požiar. Následne sa požiar rozšíril aj na nehnuteľnosť žalobkyne 1/ a spôsobil jej škodu na majetku vo výške podľa žaloby. V predmetnej stavbe, v ktorej požiar vznikol a ďalej sa šírila, mal žalovaný podľa vedomostí žalobkyne 1/ rôzne látky a prístroje, s ktorými pracoval, pri ktorých je riziko požiaru zvýšené. Žalobkyňa 1/ mala za to, že žalovaný zanedbal prevenčnú povinnosť, pretože v zmysle ustanovenia § 415 OZ je povinný si počínať tak, aby ku škodám nedochádzalo. Týmto odôvodňovali právo na náhradu škody podľa ustanovenia § 420 OZ, ktorá im

vznikla práve zavinením žalovaného v dôsledku nesplnenia si zákonnej prevenčnej povinnosti. Škoda, ktorá vznikla žalobkyni 1/, si túto vyčísliť sumou 2 900,60 eura a túto predstavujú zničené hnuiteľné veci - kuchynské náradie. Žalobkyne si touto žalobou uplatnili aj peňažnú náhradu na nemajetkovú ujmu, ktorá im vznikla v príčinnej súvislosti s požiarom, a to s poukazom na ustanovenie § 11 a nasl. OZ, každá po 2 000 eur. Tento nárok odôvodňovali tým, že v dôsledku požiaru sa museli žalobkyňa 1/ spolu so svojimi deťmi a žalobkyňa 2/ vysťahovať z miesta svojho bydliska, nakoľko nehnuteľnosť bola neobývateľná. Súd prvej inštancie skúmal, či sú splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, škoda, príčinná súvislosť medzi právnym deliktom a škodou, zavinenie iné než nedbanlivosť. Dospel k záveru, že tieto predpoklady žalobkyne v konaní preukázali, keď za protiprávny úkon je možné považovať aj nesplnenie prevenčnej povinnosti žalovaného v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný si nepočínal tak, aby zabránil škode na majetku žalobkyne 1/ v objekte, v ktorom požiar vznikol a nevytvoril také bezpečnostné opatrenia, aby vzniku požiaru zabránil. Považoval za nesporné, že v tejto šope žalovaný vykonával rôzne práce, ktoré mohli spôsobiť požiar, čo je evidentné zo správy MV SR HaZZ Bratislava, v ktorej v deň požiaru žalovaný uviedol, že vykonával také práce, ktoré mohli spôsobiť tento požiar vzbĺknutím určitej iskry, napríklad pri brúsení s karbobrúskou, resp. tiež bolo potvrdené, že žalovaný v tejto garáži kúril olejovými kachľami a že dymovod týchto kachiel prechádzal stenou z horľavých materiálov a bol vedený v chráničke s neznámou izoláciou. Okrem toho sám žalovaný potvrdil vo svojej výpovedi, že v tejto šope vykonával rôzne práce v súvislosti s opravou auta - fekálneho vozidla, ktoré používal k podnikaniu, keď sám uviedol, že má živnostenské oprávnenie a prevádzkuje žumpárske auto a nákladnú dopravu. V tejto súvislosti súd zdôraznil aj objektívnu zodpovednosť žalovaného podľa ustanovenia § 420 OZ, ktorá súvisí s prevádzkovou činnosťou žalovaného. Škoda je ďalší predpoklad vzniku, ktorú preukázali žalobkyne listinnými dôkazmi, vyšetrovacím spisom, farebnými fotografiami, svedeckými výpoveďami, ktoré jednoznačne potvrdzujú vznik škody a túto si následne aj vyčísľili. Čo sa týka príčinnej súvislosti medzi právnym deliktom a škodou súd konštatoval, že túto žalobkyne preukázali a v neposlednom rade je preukázané aj zavinenie takisto s poukazom na porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného v rámci nesplnenia prevenčnej povinnosti. Z týchto dôvodov mal súd za to, že nárok žalobkyne 1/ na náhradu škody je daný. K náhrade nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnili obe žalobkyne titulom ustanovenia § 13 odsek 1 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie uviedol, že aj tento nárok je daný. Poukázal na to, že žalobkyňa 2/ tento nárok preukázala najmä písomnými lekáorskými potvrdeniami, pretože ktorá je liečená od novembra 2002 na cukrovku a práve po vypuknutí požiaru došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu, kvôli psychickej traume, ktorú prežívala v súvislosti s požiarom. Ďalej súd uviedol, že čo sa týka žalobkyne 1/, tá sa nepodrobila žiadnemu lekáorskému vyšetreniu ani liečbe, avšak preukázala, že jej syn T. Q. L. má od tej doby zhoršený zdravotný stav vo forme častejších migrén a tiež, že trpí strachom z veľkých priestranstiev - agrofóbiou, má poruchy spánku a maloletý syn N. má tiež zdravotné problémy od tej doby, bojí sa hluku, ohňa a v čase, keď vznikol požiar sa pomočoval. Poukázal na to, že aj zo svedeckých výpovedí sestry, brata žalobkyne 1/ a švagrinej vyplynulo, že žalobkyne museli 6 týždňov bývať v spoločnej domácnosti u brata žalobkyne 1/, pričom rodina žalobkyne 1/ bývala v jednej izbe na matracoch na zemi a deti sa dožadovali detskej izby, čiže všetky tieto stresy, ktoré vznikli v rodine žalobkyní práve z dôvodu vzniku požiaru u žalovaného dňa 4. januára 2017 spôsobili ujmu v takom rozsahu, ktorú nie je možné odstrániť inak, ako finančným plnením. K finančným zbierkam vykonaným v prospech rodiny žalobkyní súd uviedol, že tieto nekompenzujú v žiadnom prípade ani výšku náhrady škody ani náhradu nemajetkovej ujmy. Z takto rozsiahle vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel jednoznačne k takému právnemu záveru, že základ nároku žalobkyní na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy je daný.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného, rozsudkom z 18. novembra 2021 sp. zn. 7Co/239/2019 medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku, že základ nároku žalobkyne 1/ na náhradu škody je daný, potvrdil a v časti výroku, že základ nároku žalobkyní 1/ a 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy je daný, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. Odvolací súd uviedol, že zo správy MV SR HaZZ Bratislava zo dňa 27. apríla 2018 nesporne vyplývajú dve verzie príčiny vzniku požiaru spočívajúce jednak v neodbornej inštalácii dymovodu, ktorý prechádzal stenou z horľavých materiálov a na ktorý boli napojené vykurovacie kachle a druhou verziou

bola nedbalosť pri brúsení kovových materiálov cca 1 hodinu pred vznikom požiaru, z ktorých mohlo dôjsť k úletu iskier na horľavé materiály. Napriek tomu, že zo správy vyplýva, že nebola zistená konkrétna príčina vzniku požiaru, lebo ani jedna z verzií sa nedala potvrdiť ani vylúčiť, zisťovateľ Hasičského a záchranného zboru pracoval práve s týmito dvoma verziami. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku žalovaného, že v konaní nebolo zistené, akú konkrétnu povinnosť zanedbal žalovaný v súvislosti so zabránením vzniku požiaru. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že žalovaný mal neodborne vyhotovený dymovod, z ktorého sa mohol rozšíriť požiar a zároveň mohol požiar vzniknúť aj úletom iskier pri brúsení kovového materiálu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný porušil svoju prevenčnú povinnosť, a to počínať si tak, aby nedošlo ku škode. Už len samotné používanie vykurovacieho telesa - olejových kachiel, ktoré sú napojené na dymovod z horľavého materiálu, predpokladá vysokú pravdepodobnosť vzniku požiaru. V danom prípade preto žalovaný nesie zodpovednosť za spôsobenú škodu z dôvodu zanedbania svojej prevenčnej povinnosti, ktorá spočívala v používaní nebezpečného vykurovacieho telesa, prípadne vo vykonávaní pracovnej činnosti v prostredí, ktoré nie je bezpečné pre možnosť vzniku požiaru (výskyt horľavého materiálu). Porušenie prevenčnej povinnosti, ktoré znamená zároveň porušenie právnej povinnosti v zmysle § 420 OZ, je jedným zo základných predpokladov vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu. Rovnako v rozhodnutí uverejnenom pod Rc 66/2009 je zdôraznené, že ak si niekto nepočína v súlade s takto všeobecne (v § 415 OZ) stanovenou právnou povinnosťou, správa sa protiprávne a postihuje ho za to, za splnenia ďalších predpokladov, občianskoprávna zodpovednosť za škodu podľa ustanovenia § 420 OZ. Odvolací súd doplnia, že na druhej strane treba prisvedčiť námietke žalovaného, že v konaní nebolo preukázané, že by ku vzniku škody došlo v súvislosti s podnikateľskou činnosťou žalovaného, teda že by žalovaný v šope vykonával svoju podnikateľskú činnosť. Pokiaľ ide o nárok žalobkyň 1/ a 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa musel stotožniť s odvolacími námietkami žalovaného. Žalobkyňa 2/ uvádzala, že nepríjemný zážitok spojený s požiarom časti ich nehnuteľnosti v nej vyvolal taký stres, že došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu, konkrétne diabetesu, na ktorý sa lieči niekoľko rokov. V rámci dokazovania bola zabezpečená jej zdravotná dokumentácia od Y. L., ktorú súd prvej inštancie vyhodnotil tak, že skutočne došlo v období po vzniku požiaru k zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne 2/. Odvolací súd sa s týmto konštatovaním nestotožnil, pretože nie je v kompetencii súdu vyhodnotiť predložené listiny zo zdravotnej dokumentácie. V spise sa vôbec nenachádza vyjadrenie ošetrojúceho lekára - diabetológa žalobkyne 2/, ktoré by jednoznačne potvrdilo, že došlo k výraznému zhoršeniu zdravotného stavu u žalobkyne 2/ a toto zhoršenie má priamu súvislosť so stresom spôsobeným požiarom dňa 4. januára 2017. Z doteraz vykonaného dokazovania nevyplynul jednoznačný záver o tom, že by do osobnostnej sféry žalobkyne 2/ v príčinnej súvislosti s požiarom bolo zasiahnuté takým výrazným spôsobom, že by jej vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, či už vo forme morálneho zadosťučinenia alebo finančného zadosťučinenia. Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne 1/, táto vypovedala, že nemala žiadne zdravotné problémy, avšak zle znášala skutočnosť, že sa spolu s maloletými deťmi musela odsťahovať k bratovi, u ktorého bývali v stiesnených podmienkach po dobu 6 týždňov. Poukázala najmä na traumy u jej maloletého syna N., ktorý sa začal pomočovať a musela s ním navštíviť i psychológa. Synovi L. diagnostikovali migrény a agrofóbiu. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnila iba žalobkyňa 1/ a nie jej deti, či už maloletý N. (zastúpený matkou), alebo L. Q. T. (v čase podania žaloby plnoletý). Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že zásah do osobnostnej sféry fyzickej osoby sa viaže práve na konkrétnu fyzickú osobu, ide o jednotlivé súčasti danej osobnosti fyzickej osoby a osobnostných práv, ktorým poskytuje ochranu § 13 Občianskeho zákonníka (život, zdravie, súkromie, rodinný život a pod.). V predmetnom konaní žalobkyňa 1/ poukazovala predovšetkým na možný zásah do osobnostnej sféry jej synov (odvolaním sa na zhoršenie ich zdravotného stavu, ktoré doposiaľ nebolo bez pochybností preukázané), avšak jej synovia neboli aktívne legitimovaní, teda žalobcovia, ktorí by si uplatňovali akýkoľvek nárok vo vzťahu k žalovanému. Aj v tomto prípade súd prvej inštancie predčasne uzavrel, že je daný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy u žalobkyne 1/. Je zrejmé, že žalobkyne 1/ a 2/ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzovali od zásahu do ich osobnostnej sféry týkajúcej sa ich zdravia, keďže v súvislosti s vypuknutím požiaru, ktorý čiastočne zasiahol aj ich nehnuteľnosť, mali prežívať stres, obavy a pod. Kým žalobkyňa 2/ poukazovala na zhoršenie jej stavu v súvislosti s diabetesom, ktoré tvrdenie zatiaľ nebolo jednoznačne preukázané, žalobkyňa 1/ uviedla, že nemala nejaké závažnejšie zdravotné problémy a nemusela vyhľadať lekára. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd

považoval záver súdu prvej inštancie o tom, že je daný základ nároku žalobkýň 1/ a 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy za predčasný a zároveň nezohľadňujúci zistený skutkový stav. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku, že základ nároku žalobkýň 1/ a 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy je daný, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP. Medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku, že základ nároku žalobkyne 1/ na náhradu škody je daný, odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 CSP.

3.1. Dovolateľ je názoru, že súd nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v tom, že sa nezaoberal možnosťou vzniku požiaru použitím petárd a nevykonaní dokazovania - odborného posúdenia na vylúčenie vzniku požiaru z petardy ako jednej z možných príčin požiaru v konaní závažným spôsobom porušil procesné práva žalovaného. Odpaľovanie petárd bolo potvrdené viacerými svedkami a ani jeden z konajúcich súdov sa vo svojom rozhodnutí a najmä v odôvodnení rozhodnutia ani len nezmienil o vykonanom dokazovaní v tomto smere a najmä sa nevysporiadal s vykonaným dokazovaním a možnou príčinou vzniku požiaru odpaľovaním petárd, resp. vylúčením možnej príčiny vzniku požiaru. Pre spravodlivé súdne konanie je nevyhnutnou podmienkou spravodlivého súdneho konania a jeho súčasti dokazovania a samotného rozhodnutia vykonať dokazovanie tak, aby bol bez pochyby vylúčený aj vznik požiaru iným spôsobom ako bolo uvedené vo vyšetrovacích verziách, z ktorých sa ani jedna nepotvrdila. Súd nekriticky a jednostranne hodnotil len možné vyšetrovacie verzie požiaru a žiadnym spôsobom neskúmal z akého dôvodu sa vyšetrovacie verzie nepotvrdili. Pri posudzovaní zodpovednosti za vznik škody zanedbaním prevenčnej povinnosti nestačí nielen konštatovanie o vzniku škody ale nevyhnutnou podmienkou je zistiť skutkový stav v takom rozsahu akú konkrétnu jednu povinnosť zanedbal žalovaný v súvislosti so zabránením vzniku požiaru. V konaní bolo preukázané, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľnosti v ktorej vznikol požiar a z uvedeného plynie, že žalovaný nemôže niesť právnu zodpovednosť za neskolaudovanú stavbu, v ktorej bol namontovaný dymovod. V konaní nebolo preukázané, že žalovaný akýmkoľvek spôsobom montoval alebo upravoval dymovod. V danom prípade ak neexistuje preukázaná príčina požiaru, nemožno vyvodíť subjektívnu zodpovednosť za vznik požiaru len na základe skutočnosti vykonávania prác pred požiarom v šope a nevyhlúčením vzniku požiaru odpaľovaním petárd treťou osobou. Podľa dovolateľa žalobkyne v konaní nepreukázali subjektívnu zodpovednosť žalovaného a nepreukázali podmienky na náhradu škody voči žalovanému v zmysle ustanovenia § 420 OZ týkajúce sa všeobecnej zodpovednosti za škodu a ani v zmysle § 415 OZ tzv. všeobecnej prevenčnej povinnosti. V dokazovaní neboli preukázané základné podmienky zodpovednosti za škodu a to protiprávne konanie žalovaného, predovšetkým zavinenie, príčinná súvislosť z dôvodu subjektívnej zodpovednosti. Žalobkyne nepreukázali zavinenie žalovaného, jeho protiprávne konanie a tým ani príčinnú súvislosť, v celom dokazovaní nebolo preukázané, že požiar ktorý vznikol dňa 4. januára 2017 spôsobil žalovaný svojim konaním - prácou v dielni. Žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný z dôvodu dodržania všeobecnej prevenčnej povinnosti v miere bežnej a nie bezbrehej povinnosti predchádzania škode. Druhá možná príčina vzniku požiaru, a to úlet iskier po brúsení, nebola potvrdená vykonaným dokazovaním.

3.2. Žalobkyne sú nositeľom dôkazného bremena a v časti náhrady nemajetkovej ujmy nepredložili dôkazy takej hodnoty, ktorá by bola schopná preukázať ich žalovaný nárok. Žalobkyne neunesli dôkazné bremeno v časti žalobného nároku náhrady nemajetkovej ujmy a súd mal postupovať v zmysle ustanovenia § 389 CSP. Dovolateľ navrhuje, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s medzitýmny rozsudkom súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

4. Žalobkyne 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že dovolacie dôvody žalovaný nielenže nevymedzil, ale ani nie je možné ich vyvodíť z textu podaného dovolania. Stotožňujú sa s takým právnym názorom odvolacieho súdu, aký z jeho rozhodnutia vyplýva, pričom majú za to, že tento právny názor je odvolacím súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia aj riadne zdôvodnený. Žalobkyne navrhujú, aby najvyšší súd dovolanie žalovaného pre nevymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP a pre neodôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi

odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť a to z nasledujúcich dôvodov:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď dovolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

11. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov

sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12. Dovolateľ namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie a nevykonanie niektorých dôkazov. Najmä poukazoval na nevykonanie dokazovania - odborného posúdenia na vylúčenie vzniku požiaru z petardy ako jednej z možných príčin požiaru. Podľa dovolateľa súd nekriticky a jednostranne hodnotil len možné vyšetrovacie verzie požiaru. Neexistuje preukázaná príčina požiaru, nemožno vyvodit' subjektívnu zodpovednosť za vznik požiaru len na základe skutočnosti vykonávania prác pred požiarom v šope a nevyhlúčením vzniku požiaru odpaľovaním petárd treťou osobou. Žalobkyne nepreukázali zavinenie žalovaného, jeho protiprávne konanie a tým ani príčinnú súvislosť, pričom dovolateľ je názoru, že nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný z dôvodu dodržania všeobecnej prevenčnej povinnosti v miere bežnej.

13. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca a ž k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

14. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

14.1. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

14.2. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné,

neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

15. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu podrobne uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, teda takýto postup je v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Pokiaľ teda dovolateľ uvádza, že nedostatočne odvolací súd vysvetlil, prečo sa nezaoberal jeho návrhmi na dokazovanie, nie je takáto námietka dôvodná, pretože súd prvej inštancie a odvolací súd výstižne a zrozumiteľne vysvetlili všetky svoje úvahy. Čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie, súd prvej inštancie a odvolací súd považovali žalovaného za pasívne legitimovaného v tomto konaní, pretože požiar vypukol v šope alebo v garáži, v ktorej vykonával žalovaný rôzne práce, resp. opravu nákladného auta alebo s tým súvisiace práce a v deň požiaru, čo vyplynulo aj zo správy MV SR Požiarno-technického a expertízneho ústavu Bratislava. V správe je konštatované, že žalovaný v šope kúril poobede, keď pracoval v dielni a mal tam nainštalované kachle na použitý olej a dymovod bol vedený v chráničke s neznámou izoláciou. Okrem toho bolo konštatované, že cca hodinu pred vznikom požiaru majiteľ brúsil pomocou brúsky kovové platne. Týmto mal súd za preukázané, že žalovaný zanedbal prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ, aby predchádzal vzniku škody a zabezpečil šopu tak, aby nemohlo dôjsť k žiadnemu požiaru. Za podstatné považoval, že požiar vypukol v objekte, v ktorom býva žalovaný a v šope, v ktorej vykonával vyššie citované práce.

15.1. Z vykonaného dokazovania podľa odvolacieho súdu nesporne vyplynulo, že žalovaný mal neodborne vyhotovený dymovod, z ktorého sa mohol rozšíriť požiar a zároveň mohol požiar vzniknúť aj úletom iskier pri brúsení kovového materiálu. Z uvedeného vyplývalo, že žalovaný porušil svoju prevenčnú povinnosť, a to počínať si tak, aby nedošlo ku škode. Už len samotné používanie vykurovacieho telesa - olejových kachiel, ktoré sú napojené na dymovod z horľavého materiálu, predpokladá vysokú pravdepodobnosť vzniku požiaru. V danom prípade preto žalovaný nesie zodpovednosť za spôsobenú škodu z dôvodu zanedbania svojej prevenčnej povinnosti, ktorá spočívala v používaní nebezpečného vykurovacieho telesa, prípadne vo vykonávaní pracovnej činnosti v prostredí, ktoré nie je bezpečné pre možnosť vzniku požiaru (výskyt horľavého materiálu). Odvolací súd vyhodnotil, že porušenie prevenčnej povinnosti, ktoré znamená zároveň porušenie právnej povinnosti v zmysle § 420 OZ, je jedným zo základných predpokladov vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu. Rovnako v rozhodnutí uverejnenom pod Rc 66/2009 je zdôraznené, že ak si niekto nepočína v súlade s takto všeobecne (v § 415 OZ) stanovenou právnou povinnosťou, správa sa protiprávne a postihuje ho za to, za splnenia ďalších predpokladov, občianskoprávna zodpovednosť za škodu podľa ustanovenia § 420 OZ.

15.2. V tejto súvislosti bola uvedená aj objektívna zodpovednosť žalovaného podľa ustanovenia § 420 OZ, ktorá súvisí s prevádzkovou činnosťou žalovaného. Škoda je ďalší predpoklad vzniku, ktorú preukázali žalobkyne listinnými dôkazmi, vyšetrovacím spisom, farebnými fotografiami, svedeckými výpoveďami, ktoré jednoznačne potvrdzujú vznik škody a túto si následne aj vyčíslili. Čo sa týka príčinnej súvislosti medzi právnym deliktom a škodou, túto žalobkyne preukázali a v neposlednom rade je preukázané aj zavinenie takisto s poukazom na porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného v rámci nesplnenia prevenčnej povinnosti. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, nakoľko právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

16. Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje so spôsobom vyhodnotenia týchto dôkazov a skutkových okolností, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

17. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný

skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

18. Taktiež to, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP a preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP v tejto časti ako neprípustné odmietol.

20. Žalovaný dovolaním napadol celé rozhodnutie, teda aj tú časť, ktorou odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dovolaní namieta, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP.

21. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 Civilného sporového poriadku, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Dovolací súd zastáva názor, že (kasačné, procesné) uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/99/2017, 3Cdo/236/2016, 8Cdo/130/2017, 4Cdo/189/2020). Tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (por. publikáciu Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1353-1356).

22. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 19/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nesmeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku“.

23. Treba zdôrazniť, že samotná povaha zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie otvára sporovým stranám možnosť v pokračujúcom spore uplatniť všetky svoje procesné práva, vrátane práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

24. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti časti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné; nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí a ani o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie.

25. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného podľa uvedeného nebolo v tejto časti prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho podľa § 447 písm. c) CSP odmietol bez toho, aby sa ním zaoberal.

26. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj z ust. § 421 ods. 1 CSP, pričom pri prístupe k jeho dovolaniu podľa obsahu tohto procesného úkonu (§ 124 ods. 1 CSP) najvyšší súd dospel k názoru, že dovolateľ namieta dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

27. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

28. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

29. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zdefiniuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnú, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad sp. zn. 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 1Cdo/208/2016, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/14/2017, 4Cdo/89/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/221/2017).

31. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nevymedzí právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia mal dovolateľ na mysli. V opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom predpokladaný cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný svojvoľný dovolací prieskum priečiaci sa nielen, vo všeobecnosti, novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale konkrétne aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 3Cdo/6/2017).

32. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Najvyšší súd uvádza tiež to, že pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť alebo nepodloženosť niektorých skutkových záverov súdov, neprípustne tým predkladá na dovolací prieskum skutkové, nie právne otázky. Dovolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

33. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

34. Dovolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len ústavný súd) zo 14. apríla 2022 sp. zn. I. ÚS 215/2022-15, ktorý uviedol, že :... „k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodu prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku, ústavný súd považuje za potrebné dodať, že aj keď jeho súčasná judikatúra uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 291/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, „aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie vecí, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť...“ Sťažovateľ, resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky.“ (I. ÚS 115/2020).“

35. Vo svetle horeuvedeného pristúpil dovolací súd k preskúmaniu prípustnosti podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu, vymedzeného dovolateľom.

36. Dovolateľ namietal to, že žalobkyne v konaní nepreukázali subjektívnu zodpovednosť žalovaného a nepreukázali podmienky na náhradu škody voči žalovanému v zmysle ustanovenia § 420 OZ týkajúce sa všeobecnej zodpovednosti za škodu a ani v zmysle § 415 OZ tzv. všeobecnej prevenčnej povinnosti. V dokazovaní neboli preukázané základné podmienky zodpovednosti za škodu, a to protiprávne konanie žalovaného, predovšetkým zavinenie, príčinná súvislosť z dôvodu subjektívnej zodpovednosti.

37. Z námietok dovolateľa vyplýva, že v danom prípade ide o otázky skutkové. Dovolateľ preto nesprávne právne posúdenie vecí odôvodňuje spochybnením skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií. Dovolací súd zdôrazňuje, že tieto v dovolaní nastolené otázky, ktoré majú skutkovú (nie právnu) povahu, nemôžu byť relevantné z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP a nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalovaného v zmysle tohto ustanovenia.

37.1. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

38. Dovolací súd zastáva názor, že zistenie subjektívnej zodpovednosti žalovaného a preukázanie podmienky na náhradu škody, sú otázkami skutkovými a ich riešenie vychádza zo skutkových zistení zodpovedajúcich tomu-ktorému prípadu. Zodpovedanie predmetných otázok je výsledkom vykonaného dokazovania v danom spore. Súd prvej inštancie v rozhodnutí konštatoval, že pasívne legitimovaným v

tomto konaní je žalovaný, pretože požiar vypukol v šope alebo v garáži, v ktorej vykonával žalovaný rôzne práce, resp. opravu nákladného auta alebo s tým súvisiace práce a v deň požiaru, čo vyplynulo aj zo správy MV SR Požiarno-technického a expertízneho ústavu Bratislava. V správe je konštatované, že žalovaný v šope kúril poobede, keď pracoval v dielni a mal tam nainštalované kachle na použitý olej a dymovod bol vedený v chráničke s neznámou izoláciou. Okrem toho bolo konštatované, že cca hodinu pred vznikom požiaru majiteľ brúsil pomocou brúsky kovové platne. Týmto mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný zanedbal prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ, aby predchádzal vzniku škody a zabezpečil šopu tak, aby nemohlo dôjsť k žiadnemu požiaru. Súd prvej inštancie taktiež dospel k záveru, že predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu žalobkyne v konaní preukázali, keď za protiprávny úkon je možné považovať aj nesplnenie prevenčnej povinnosti žalovaného v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný si nepočínal tak, aby zabránil škode na majetku žalobkyne 1/ v objekte, v ktorom požiar vznikol a nevytvoril také bezpečnostné opatrenia, aby vzniku požiaru zabránil. Považoval za nesporné, že v tejto šope žalovaný vykonával rôzne práce, ktoré mohli spôsobiť požiar, čo je evidentné zo správy MV SR HaZZ Bratislava, v ktorej v deň požiaru žalovaný uviedol, že vykonával také práce, ktoré mohli spôsobiť tento požiar vzbĺknutím určitej iskry, napríklad pri brúsení s karbobrúskou, resp. tiež bolo potvrdené, že žalovaný v tejto garáži kúril olejovými kachľami, a že dymovod týchto kachiel prechádzal stenou z horľavých materiálov a bol vedený v chráničke s neznámou izoláciou.

39. Odvolací súd dospel vo svojom rozhodnutí k záveru, že „...nepovažuje za dôvodnú námietku žalovaného, že v konaní nebolo zistené, akú konkrétnu povinnosť zanedbal žalovaný v súvislosti so zabránením vzniku požiaru. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že žalovaný mal neodborne vyhotovený dymovod, z ktorého sa mohol rozšíriť požiar a zároveň mohol požiar vzniknúť aj úletom iskier pri brúsení kovového materiálu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný porušil svoju prevenčnú povinnosť, a to počínať si tak, aby nedošlo ku škode... Porušenie prevenčnej povinnosti, ktoré znamená zároveň porušenie právnej povinnosti v zmysle § 420 OZ, je jedným zo základných predpokladov vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu.“ Tým, že dovolateľ sa nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu, ktorý odobril postup súdu prvej inštancie, v podstate spochybňuje jeho skutkové závery.

39.1. Uvedené odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a samotná polemika dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu však nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. K tomu dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Preto námietky dovolateľa týkajúce sa spochybňovania skutkových zistení a skutkových záverov považuje dovolací súd za neopodstatnené. Navyše, úlohou dovolacieho súdu v rámci dovolacieho konania nie je riešenie skutkových otázok, pretože dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

40. Dovolateľ, ako už bolo uvedené vyššie, konkrétne nevymedzil právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, nakoľko išlo o otázky skutkové. Takéto otázky nemôžu byť relevantné ani z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP a nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalovaného v zmysle tohto ustanovenia.

41. Dovolací súd preto konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je daná. Preto dovolací súd dovolanie žalovaného v danej časti odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

42. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalovaný dovolaním napadol celé rozhodnutie odvolacieho súdu, teda aj tú časť, ktorou odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie

konanie.

43. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP je dovolanie prípustné iba proti rozhodnutiu, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Proti uzneseniu (časti výroku rozsudku), ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je dovolanie podľa tohto ustanovenia prípustné.

44. Uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je totiž rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdzujúcim alebo zmeňujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie (4Cdo/97/2019).

45. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne v tejto časti odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

46. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľom formulovaná otázka nepredstavuje vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b) CSP a preto v tejto časti dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Rovnako dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jemu procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

47. Žalobkyne 1/ a 2/ boli v dovolacom konaní úspešné, preto im dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

48. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.